

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie,
Instytut Biologii Doświadczalnej
im. Marcelego Nenckiego Polskiej Akademii
Nauk i Fundacja Marcelego Nenckiego

obraz
owanie:

W
SZTU
KA i
NA
UKA
OD
KRY
WA
NIU
NIE
WI
DZIAL
NEGO



Publikacja podsumowująca wydarzenia zorganizowane przez Akademię Sztuk Pięknych w Warszawie, Instytut Biologii Doświadczalnej im. Marcelego Nenckiego Polskiej Akademii Nauk i Fundację Marcelego Nenckiego w ramach Festiwalu Nauki 2025 w Warszawie.

Kuratorzy wystawy Obrazowanie: sztuka i nauka w odkrywaniu niewidzialnego, która miała miejsce w Galerii Instytutu Biologii Doświadczalnej im. Marcelego Nenckiego PAN, ul. L. Pasteura 3 w Warszawie, w dniach od 26 września do 15 października 2025
dr Katarzyna Dyjewska, ASP w Warszawie
dr hab. Kamil Zaleski, ASP w Warszawie

Teksty w katalogu
prof. Adam Szewczyk, Instytut Biologii Doświadczalnej im. Marcelego Nenckiego PAN
prof. Jacek Martusewicz, ASP w Warszawie
dr Katarzyna Dyjewska, ASP w Warszawie
dr hab. Kamil Zaleski, ASP w Warszawie
dr Anna Zatorska, ASP w Warszawie

Autorka grafiki wykorzystanej na plakacie
Pamela Puchalska, ASP w Warszawie, *Bez tytułu*, 2026, druk cyfrowy, 70 × 100 cm

Opracowanie graficzne katalogu i identyfikacji wizualnej wydarzenia
dr hab. Kamil Zaleski, ASP w Warszawie

Reprodukcje prac
Karol Wasilka, ASP w Warszawie

Zdjęcia z warsztatów
Patrik Stokowski, ASP Warszawa
dr hab. Dorota Dymkowska, Instytut Biologii Doświadczalnej im. Marcelego Nenckiego PAN

Zdjęcia z wernisażu
Anna Mirgos, Instytut Biologii Doświadczalnej im. Marcelego Nenckiego PAN
dr Katarzyna Dyjewska, ASP w Warszawie

CC BY-NC-ND 4.0 – tekst i fotografie
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie,
Instytut Biologii Doświadczalnej
im. Marcelego Nenckiego Polskiej Akademii
Nauk i Fundacja Marcelego Nenckiego

**obraz
owanie:**
**SZTU
KA i
NA
UKA**
**W
OD
KRY
WA
NIU**
**NIE
WI
DZIAL
NEGO**

Warszawa 2026

Festiwal Nauki 2025



fot. Patryk Stokowski

Festiwal Nauki w Warszawie to wydarzenie, którego misją od pierwszej edycji w 1997 roku jest popularyzacja wiedzy i dokonań naukowych wśród szerokiego grona odbiorców. Z inicjatywy prof. Adama Szewczyka, byłego przewodniczącego Rady Naukowej i dyrektora Instytutu Biologii Doświadczalnej im. Marcelego Nenckiego PAN oraz prof. Jacka Martusewicza, prorektora ds. naukowych Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, już po raz drugi instytucje te połączyły się we współpracy, oferując uczestnikom festiwalu wspólny program o tematyce z pogranicza nauk biologicznych i sztuk wizualnych.

25 października 2025 roku na Wydziale Grafiki ASP w Warszawie odbył się BIO-mikroplener, czyli skierowane do licealistów warsztaty, w których wzięło udział 30 osób z klasy 1c o profilu biologiczno-chemicznym ze stołecznego XIII Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. płk. Leopolda Lisa-Kuli. Uczniowie na wstępie wysłuchali wykładów wygłoszonych przez dr Annę Zatorską, prodziekan Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki ASP w Warszawie i dr Kingę Szydłowską z Instytutu Biologii Doświadczalnej im. Marcelego Nenckiego PAN. Zainspirowani treścią prelekcji oraz zdjęciami uzyskanymi z mikroskopów wykonali prace w technice linorytu w Pracowni Interdyscyplinarnych Technik Klasycznych pod kierunkiem mgr Karoliny Zimnej-Stelmaszewskiej i serigrafie w Pracowni Sitodruku pod kierunkiem dr. hab. Kamila Zaleskiego.

Drugim wydarzeniem, które znalazło się w programie Festiwalu Nauki, była wystawa *Obrazowanie: sztuka i nauka w odkrywaniu niewidzialnego*. Podsumowywała ona projekt artystyczno-badawczy, w którym wzięły udział osoby studiujące na Wydziałach: Malarstwa, Grafiki, Rzeźby, Badań Artystycznych i Studiów Kuratorskich oraz Architektury Wnętrz. Źródłem inspiracji dla młodych artystów stał się obszar nauk przyrodniczych, w tym spotkania z badaczami oraz zwiedzanie laboratoriów Instytutu, m.in. Pracowni Obrazowania Mózgu. Powstałe w różnorodnych technikach prace stały się wizualnym efektem poszukiwań tego, co w sztuce i nauce wspólne – fascynacji odkrywaniem niewidzialnego – oraz okazją dla naukowców do spojrzenia na efekty swoich badań poprzez pryzmat artystycznej interpretacji. Opiekę dydaktyczną nad projektem objęli dr hab. Kamil Zaleski i dr Katarzyna Dyjewska z ASP w Warszawie.

Otwarcu wystawy towarzyszyły dwie prelekcje. Dr hab. Marzena Stefaniuk (Instytut Biologii Doświadczalnej im. Marcelego Nenckiego PAN) wygłosiła wykład *Różne oblicza mózgu – sztuka obrazowania neuronów*, a dr hab. Monika Stachurska (WKiRDS ASP w Warszawie) przybliżyła tematykę zastosowania promieniowania X w analizie tkanin zabytkowych.

W wystawie udział wzięli: Agnieszka Batorska, Izabela Chmielewska, Paweł Kopaczewski, Karol Kowalczyk, Julita Nastańska, Marcelina Ochała, Aleksandra Pawelec, Pamela Puchalska, Barbara Ślusarczyk, Laura Wawer, Oskar Wiater, Magdalena Zielińska.

dr Katarzyna Dyjewska, dr hab. Kamil Zaleski
Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie

*Obrazowanie:
sztuka i nauka
w odkrywaniu
niewidzialnego*

ia Sztuk Pięknych
zawle
t Biolog
Nenckie

ol
ov

W
obraz
wanie:
KSZTU
KA i
NA
UKA
NIE
WI
obraz
wanie:
DZIAŁ
SZTU
KA i
O

fot. Anna Mirgos



fot. Anna Mirgos



Obrazowanie:
sztuka i nauka
w odkrywaniu
niewidzialnego

prof. dr hab.

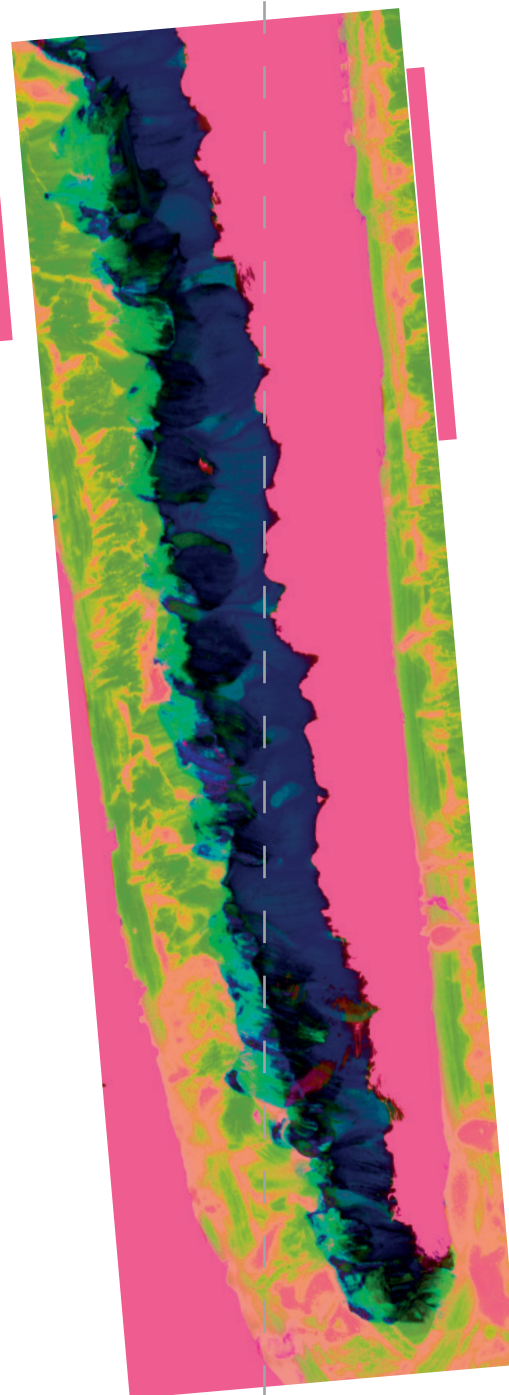
Adam Szewczyk

Instytut Biologii Doświadczalnej
im. Marcelego Nenckiego PAN

Wystawa *Obrazowanie: sztuka i nauka w odkrywaniu niewidzialnego* prezentowała rezultaty interdyscyplinarnego projektu, który zgromadził studentów Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie i biologów molekularnych z Instytutu Biologii Doświadczalnej im. Marcelego Nenckiego Polskiej Akademii Nauk podczas Festiwalu Nauki w Warszawie.

Już po raz drugi wspólnie podjęliśmy pytanie, czy studenci kierunków artystycznych powinni odwiedzać laboratoria biologii molekularnej. Projekt miał na celu zapoznanie studentów z praktykami, narzędziami i koncepcjami współczesnej nauki – od mikroskopii komórek po obrazowanie mózgu. Wchodząc do laboratorium badawczego, studenci zetknęli się ze środowiskiem pracy dalekim od realiów pracowni artystycznej, a jednocześnie bogatym w struktury i obrazy, które mogły inspirować twórczą interpretację.

Wystawa dokumentuje spotkania, podkreślając nie tylko powstałe dzieła sztuki, ale także refleksje obu środowisk. Artyści traktowali materiał naukowy jako źródło inspiracji, natomiast biolodzy odkrywali nowe sposoby postrzegania własnych badań poprzez perspektywy artystyczne. Takie wymiany przyczyniają się do szerszej dyskusji na temat roli nauki w społeczeństwie. Inicjatywa ta ilustruje potencjał współpracy między sztukami wizualnymi a nauką jako przestrzeni kreatywności.



Wystawa *Obrazowanie: sztuka i nauka w odkrywaniu niewidzialnego* to rezultat drugiego już spotkania młodych artystów – studentów Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie – z naukowcami z Instytutu Biologii Doświadczalnej im. Marcelego Nenckiego Polskiej Akademii Nauk. Festiwal Nauki w Warszawie stał się płaszczyzną wzajemnego poznania. Wynikiem tego spotkania jest ta wystawa.

Sztuka i nauka operują odmiennymi językami, jednak łączy je pierwotna potrzeba poznawania, zrozumienia i opisanie otaczającego nas świata. Ujawnia się ona w różnorodnej formie podejmowanych poszukiwań. Wolność twórców i wolność naukowców napędzają idee i bezmierna wyobraźnia, a ograniczają materia sztuki wizualnych i aparatura badawcza. Efekty pracy mogą być mierzalne lub abstrakcyjne, zdolne do zrozumienia przez garstkę podobnych poszukiwaczy lub opisane w sposób dostępny dla szerokiego grona odbiorców, ale wyrastają ze wspólnego fundamentu nienasyconej ciekawości.

Wystawa jest zapisem tego spotkania i w pewien sposób rozpoczyna swoje niezależne życie od prezentacji w gościnnych przestrzeniach Instytutu. Dla twórców i, mam nadzieję, naukowców proces jej powstawania stał się doświadczeniem wspólnoty środowisk sięgających poza znany horyzont, chociaż na innych kontynentach.

prof. dr hab.

Jacek Martusewicz

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie

Współczesna nauka wie, że rozwiązań złożonych problemów trudno poszukiwać w pojedynkę. Do obszernych zespołów badawczych zapraszani są specjaliści z wielu dziedzin, a największe projekty realizowane są jako interdyscyplinarne, ponieważ to właśnie łączenie różnych perspektyw prowadzi do innowacji. Idąc tym tropem, próba nawiązania dialogu pomiędzy dwiema instytucjami, które na co dzień niewiele mają ze sobą wspólnego, nie wydaje się niczym ekstrawaganckim. Bio art pojawił się już w XX wieku, zatem wchodząc w świat art & science warto odrzucić stereotypowy podział rodem z ballad Mickiewicza, gdzie sztuce przypisujemy uczucie i intuicję, a nauce chłód szkiełka i oka.

Już sam tytuł projektu podejmuje próbę nazwania wspólnych dla artystów i naukowców przestrzeni, w tym rolę, jakie obie te grupy pełnią. „Odkrywanie niewidzialnego” to przecież poszukiwanie niewidocznej gołym okiem prawdy o otaczającym świecie za pomocą eksperymentu, metodą prób i błędów, zadając niekonwencjonalne pytania.

Oblicze tegorocznej wystawy znacząco różniło się od pierwszej edycji. Co prawda w przestrzeni ekspozycyjnej zostało zaprezentowanych mniej prac, jednak dzięki uzupełnieniu ich o opisy wyczuwalny stał się ich wspólny ‘naukowy’ charakter. Żadna praca, a świadczyć to może jedynie o pogłębionym namyśle autorów nad realizacjami, nie miała w sobie nic ilustracyjnego. Nawet jeśli jakieś dzieło sprawiało wrażenie estetycznej interpretacji procesu biologicznego czy naukowego doświadczenia, to jego powstanie poprzedziła przyjęta przez artystę metodologia pracy.

dr
**Katarzyna
Dyjewska**

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie

fol. Patryk Stokowski



obrazowanie



Obrazowanie:
sztuka i nauka
w odkrywaniu
niewidzialnego

fot. Anna Mirgos

obrazowanie:
owanie:

SZTU

KA i

UKA

W

OD

KRY

WA

NIE

WI

DZIA

NEG

fot. Anna Mirgos

fot. Anna Mirgos

Obrazowanie:
sztuka i nauka
w odkrywaniu
niewidzialnego

WYSTAWA

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie,
Instytut Biologii Doświadczalnej
im. Marcelego Nenckiego Polskiej Akademii
Nauk i Fundacja Marcelego Nenckiego



OD
KRY
WA
NIU

NIE
WI
DZIAL
NEGO

Agnieszka Batowska
Izabela Chmielewska
Paweł Kopaczewski
Karol Kowalczyk
Julita Nastańska
Marcelina Ochała
Aleksandra Pawelec
Pamela Puchalska
Barbara Ślusarczyk
Laura Wawer
Oskar Wiater
Magdalena Zielińska

obrazowanie



fot. Anna Mirgos

UKA
W

NIE
WI

prelekcje: 26.09 / 17⁰⁰

„Różne oblicza mózgu – sztuka obrazowania neuronów”
dr hab. Marzena Stefaniuk
Instytut Biologii Doświadczalnej im. Marcelego Nenckiego PAN w Warszawie

„W odkrywaniu niewidzialnego – o zastosowaniu promieniowania X w analizie tkanin zabytkowych”
dr hab. Monika Stachurska
Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie

wernisaż: 26.09 / 18⁰⁰

Instytut Biologii Doświadczalnej
im. Marcelego Nenckiego PAN
ul. L. Pasteura 3, Warszawa

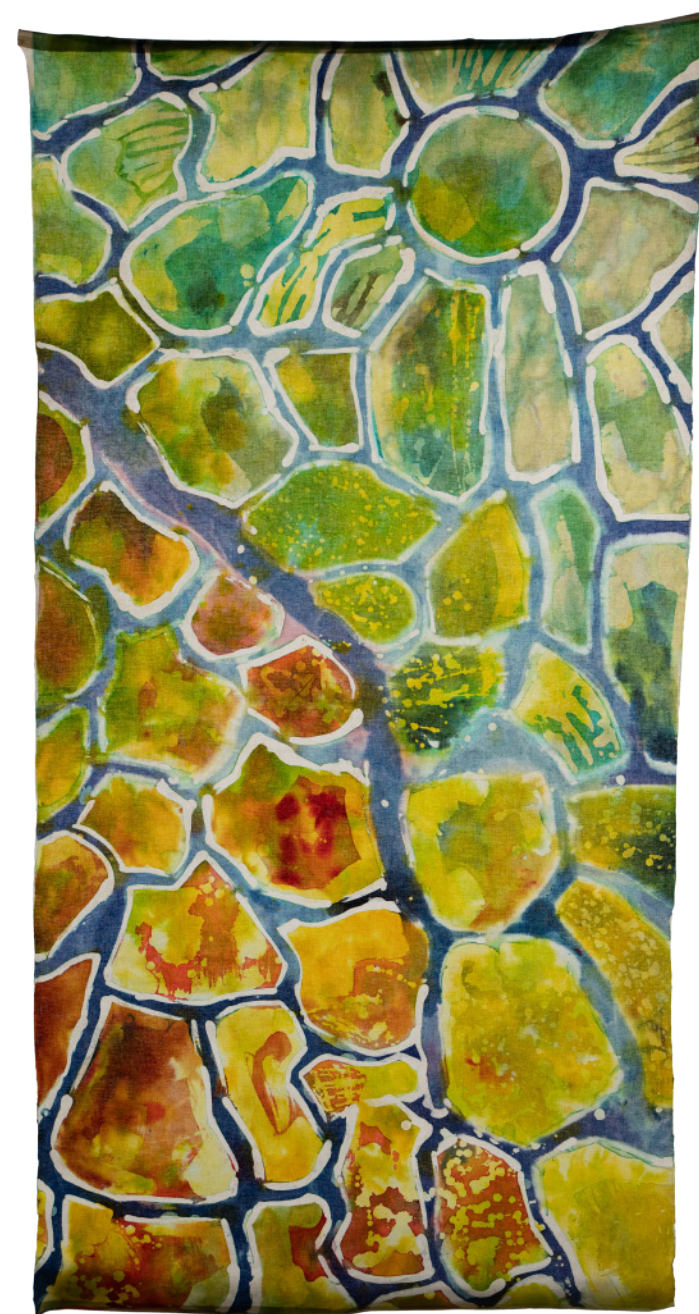
Obrazowanie:
sztuka i nauka
w odkrywaniu
niewidzialnego

Izabela Chmielewska

Bez tytułu
2025, batik
142 × 73 cm

Prześwietlony przez słońce materiał z wykonanym techniką batiku wzorem ma przywołać na myśl obraz widziany pod mikroskopem w dużej skali. Sam wzór inspirowany jest liściem w ogromnym zbliżeniu. Batik powstaje w wyniku nakładania na tkaninę roztopionego wosku, który blokuje kolejne i kolejne warstwy barwnika. Trwa to wiele dni ze względu na naturalny czas schnięcia bazy pomiędzy kolejnymi farbowaniami.

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
i Instytut Biologii Doświadczalnej
im. Marcelego Nenckiego PAN



Obrazowanie:
sztuka i nauka
w odkrywaniu
niewidzialnego

Agnieszka Batorska

Fig. 1
2025, akryl na podobrazii Inianym
80 x 80 cm

Inspiracją do powstania projektu była działalność Ernsta Heinricha Philippa Augusta Haeckla, niemieckiego biologa, filozofa, podróżnika oraz zwolennika darwinizmu. Haeckel to twórca terminów takich jak ekologia, filogeneza, ontogeneza. Jego publikacja „Kunstformen der Natur” [Art Forms in Nature] zawierająca ponad sto druków wykonanych w technice litografii na bazie szkiców i akwareli wpłynęła na twórczość artystów art nouveau na początku XX wieku.

Formy zawarte w pracy swobodnie nawiązują do działalności Haeckla, a celem poszukiwań było odnalezienie przestrzeni dialogu interdyscyplinarnego oraz uszanowanie dorobku biologii leżącej u podłoża jej obecnych osiągnięć.



Karol Kowalczyk

Bez tytułu

2025, akwarela na papierze, 50 × 70 cm
2025, druk cyfrowy, 50 × 70 cm

Praca składa się z dwóch równorzędnych części – akwareli i wydruku o tym samym formacie.

Akwarela, zbudowana na rozmyciu i warstwach koloru, tworzy obraz organiczny, przypominający żywą tkankę. Faktura staje się tutaj śladem pulsowania, zmienności i tego, co na pierwszy rzut oka wydaje się chaosem. Wydruk ukazuje fragment tej samej powierzchni w przybliżeniu – jak wycinek obrazu widziany pod mikroskopem. W ten sposób ujawnia logikę i porządek skryte pod pozornie przypadkowym działaniem.

Zestawienie obu elementów staje się opowieścią o poznaniu: o drodze od powierzchni obrazu ku odkrywaniu prawdy o materii. W biologii takie przybliżenie pozwala zobaczyć strukturę organizmu – w życiu może oznaczać filozoficzne przyjrzenie się sensowi rzeczy, które dopiero z bliska pokazują swoją istotę. Praca ma więc charakter nie tylko wizualny, ale i refleksyjny – przypomina, że to, co najważniejsze, często nie ujawnia się od razu, lecz wymaga zatrzymania i spojrzenia głębiej, by zrozumieć ukrytą logikę istnienia.

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
i Instytut Biologii Doświadczalnej
im. Marcelego Nenckiego PAN



Julita Nastańska

Bez tytułu

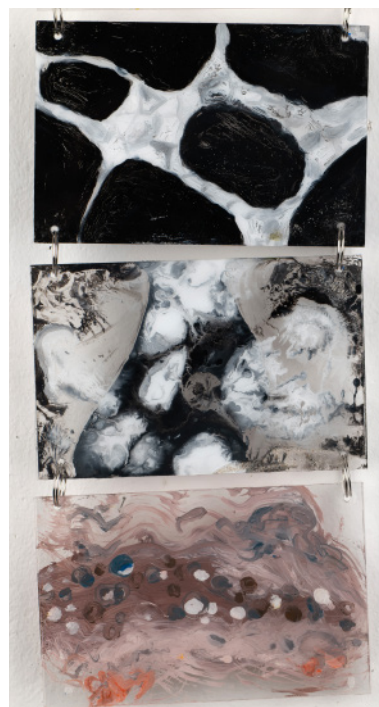
2025, farba olejna na pleksi
25 płytek o wymiarach 10 × 15 cm

Moja praca składa się z kilkudziesięciu płytek z pleksi, które przypominają szkiełka mikroskopowe używane do obserwacji preparatów biologicznych.

Na jednej płytce z każdej pary namalowałam komórki rakowe, a następnie połączyłam ją z drugą, wykorzystując farbę olejną jako spoiwo. Tworzy to obrazy, w których obecny jest element przypadku i nieprzewidywalności – podobnie jak w rozwoju komórek nowotworowych.

Temat, choć wywodzi się ze świata nauki i medycyny, pozostaje dla nas szczególnie istotny, bo choroba nowotworowa dotyka naszych bliskich i wkracza w najbardziej osobiste obszary życia.

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
i Instytut Biologii Doświadczalnej
im. Marcelego Nenckiego PAN



Obrazowanie:
sztuka i nauka
w odkrywaniu
niewidzialnego

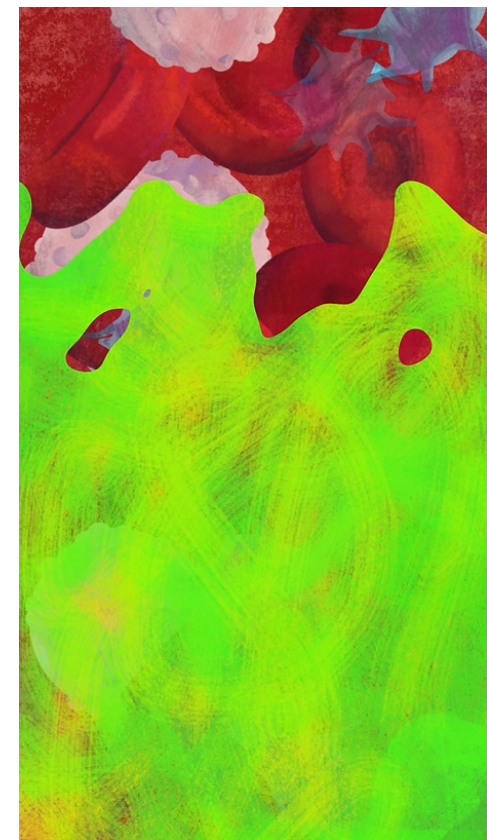
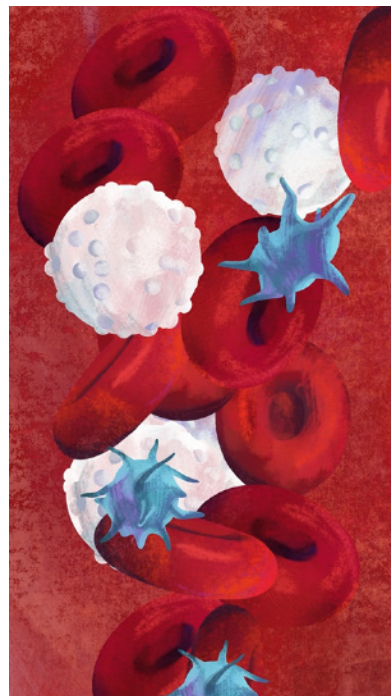
Marcelina Ochała

Magisterka mojej mamy
2025, animacja poklatkowa
1920 × 1080 px

Projekt powstał na podstawie pracy magisterskiej mojej mamy pt. „Porównanie zmian elementów morfotycznych krwi obwodowej królików w warunkach obciążenia mikrocystyną-LR i cyclophosphamide”. Animacja prezentuje przebieg oraz wyniki badań, które prowadziła.

Celem badań było sprawdzenie, jak krwinki czerwone, białe oraz płytki krwi reagują na wprowadzenie toksyn do krwioobiegu organizmów testowych.

Elementy widoczne w animacji zostały opracowane na podstawie stworzonych przeze mnie modeli 3D w programie Blender. Aby nadać im charakterystyczny ruch i dynamikę, przeniosłam je następnie do After Effects. Projekt łączy naukową dokumentację z artystyczną interpretacją, pokazując, jak wiedza biologiczna może zostać przełożona na język sztuki.



Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
i Instytut Biologii Doświadczalnej
im. Marcelego Nenckiego PAN

Obrazowanie:
sztuka i nauka
w odkrywaniu
niewidzialnego

Paweł Kopaczewski

Bez tytułu
2025, technika własna
110 × 90 cm

Obraz podejmuje dialog z procesami biologicznymi, w których ruch, rytm i energia kształtują formę życia. Abstrakcyjny gest malarski przypomina rozrastanie się tkanek czy dynamikę przepływów wewnątrz organizmu. Warstwy i ich napięcia odsyłają do zjawisk mikroskopowych – niewidocznych na pierwszy rzut oka, a jednocześnie fundamentalnych dla istnienia.

Gest twórczy staje się analogią do nieustannego ruchu materii żywej. Dzięki temu malarstwo otwiera przestrzeń, w której sztuka i nauka spotykają się w intuicyjnym doświadczeniu procesu.

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
i Instytut Biologii Doświadczalnej
im. Marcelego Nenckiego PAN



*Obrazowanie:
sztuka i nauka
w odkrywaniu
niewidzialnego*

Aleksandra Pawelec

Bez tytułu

2025, bejca na papierze
każdy 36 × 55 cm

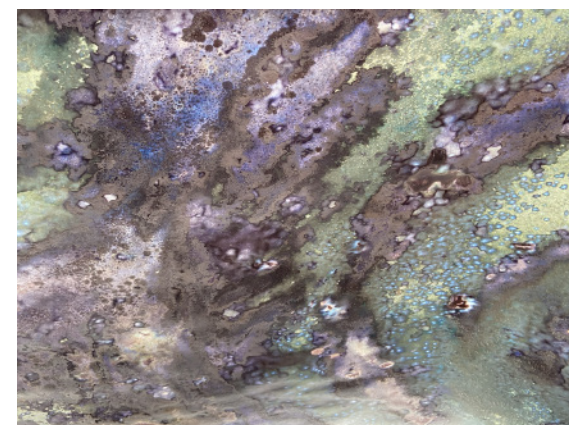
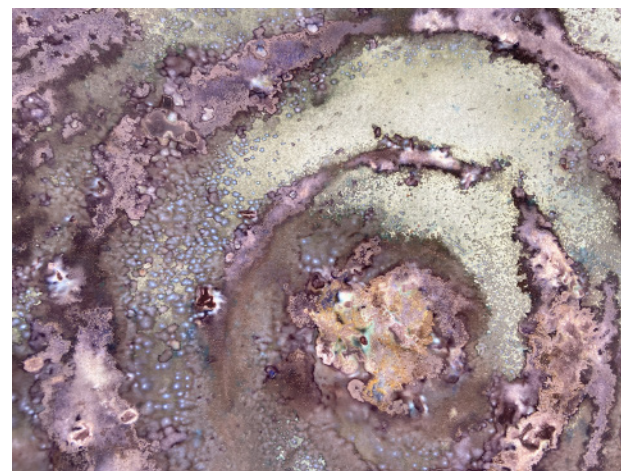
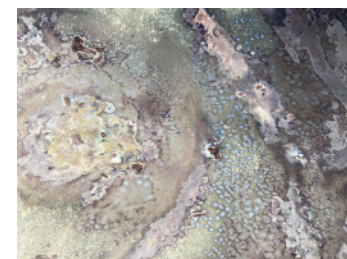
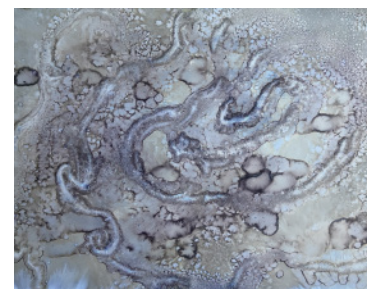
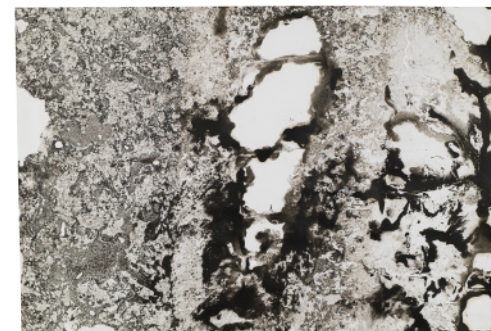
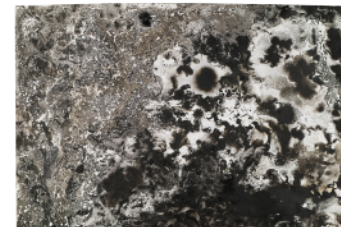
Prezentowane prace są abstrakcyjną interpretacją struktur obserwowanych za pomocą transmisyjnej mikroskopii elektronowej. Inspiracją stały się obrazy przekrojów tkanek, w których komórki tworzą rozbudowane, nieregularne układy przestrzenne. Te organiczne formy przypominają złożone sieci i ścieżki prowadzące w głąb struktur pozornie nieskończonych, bez wyraźnego początku czy końca. Rysunki na papierze, powstałe przy użyciu bejcy, skupiają się na rytmie, powtarzalności i dynamice mikrostruktur, przenosząc naukowe obserwacje w obszar abstrakcji. To wizualne eksploracje ukrytego porządku i chaosu, które na co dzień pozostają niewidoczne gołym okiem.

Bez tytułu

2025, cykl druków cyfrowych
każdy 15 × 20 cm

Prezentowane prace to cyfrowe wydruki fotografii przedstawiających niewywołane cyjanotypie. Zdjęcia ukazują moment zatrzymany tuż przed utrwaleniem obrazu – stan przejściowy, w którym podświetlona powierzchnia papieru ujawnia nietypowe, często efemeryczne kolory. W naturalnym przebiegu procesu cyjanotypii, po zatrzymaniu reakcji, barwy przybrałyby charakterystyczny niebieski odcień lub całkowicie by zanikły. Ten wizualny efekt – obecny jedynie przez krótki czas – nie może zostać trwale zachowany, ponieważ niezatrzymana reakcja nadal postępuje, stopniowo zmieniając obraz. Fotografie dokumentują ten ulotny moment, przenosząc go w cyfrową formę i zatrzymując to, co w rzeczywistości byłoby niemożliwe do utrwalenia.

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
i Instytut Biologii Doświadczalnej
im. Marcelego Nenckiego PAN



Obrazowanie:
sztuka i nauka
w odkrywaniu
niewidzialnego

Barbara Ślusarczyk

Tunel

2025, żywica poliestrowa, wąż techniczny
40 × 25 cm

*Wzorem dla formy rzeźby stał się model ucha
środkowego, ze wszystkimi jego meandrami, które-
go budowa i sposób działania ilustrują zniekształ-
cenia i opóźnienia w komunikacji międzyludzkiej.*

*Artystka potraktowała tę część ludz-
kiego ciała jako wizualną metaforę
tunelu, przez który przepływają
informacje w rozmowie; tak jak fale
dźwiękowe napotykają błonę bęben-
kową, kosteczki słuchowe i trąbkę
Eustachiusza, tak też komunikaty
między ludźmi przechodzą przez
filtry emocji, uprzedzeń i napięć.*

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
i Instytut Biologii Doświadczalnej
im. Marcelego Nenckiego PAN



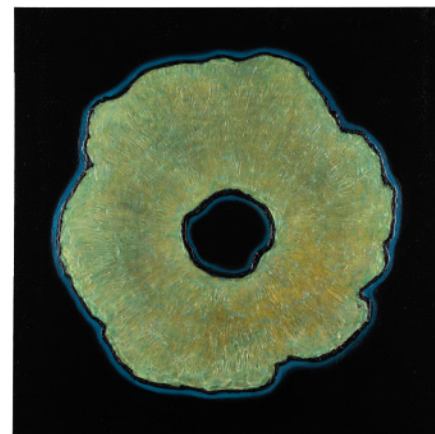
Obrazowanie:
sztuka i nauka
w odkrywaniu
niewidzialnego

Pamela Puchalska

Bez tytułu

2025, druk cyfrowy,
fluorescencyjny akryl na papierze
70 × 100 cm

Wizualne ujęcie lun świetlnych, które niekiedy towarzyszą autorce w trakcie medytacji lub w stanie pełnego relaksu. Kolorystyka obrazowanych rozbłysków odpowiada barwom powstającym w trakcie pojawiania się zorzy polarnej, odwołuje się do istniejącego wówczas silnego pola magnetycznego.



Bez tytułu

2025, olej
i akryl fluorescencyjny
na płótnie
90 × 90 cm

Obraz inspirowany kształtem, który ukazał się autorce w trakcie chwilowego osłabienia organizmu, gdy doświadczała tzw. mroczków przed oczami. Obiekt ten pojawiał się powoli, rozwijając się z okręgu, który po chwili stracił swój rdzeń i zaczął się powiększać. Kształt charakteryzował się intensywną świetlistością – podobnie jak powidoki światła – stąd zastosowanie w obrazie farby fluorescencyjnej. Sposób powstawania tej formy nasywał na myśl wizualne powiązanie ze zdjęciem rentgenowskim. Całości wizji towarzyszyły zielone i fioletowe luny świetlne kojarzące się autorce ze zjawiskiem zorzy polarnej.

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
i Instytut Biologii Doświadczalnej
im. Marcelego Nenckiego PAN



Bez tytułu

2025, druk cyfrowy, fluorescencyjny akryl na papierze
70 × 100 cm

Poklatkowe przedstawienie przemieszczania się pojedynczych elektronów będących pod oddziaływaniem rezonansu magnetycznego. Ujęcie cząstek elementarnych na szkiełkach mikroskopowych ma wskazywać na zjawisko, którego nie jesteśmy w stanie zobaczyć gołym okiem, a do którego zobaczenia wymagane jest wejście w mikroskalę.

Obrazowanie:
sztuka i nauka
w odkrywaniu
niewidzialnego

Laura Wawer

Bez tytułu
2025, olej na płótnie
90 × 70 cm

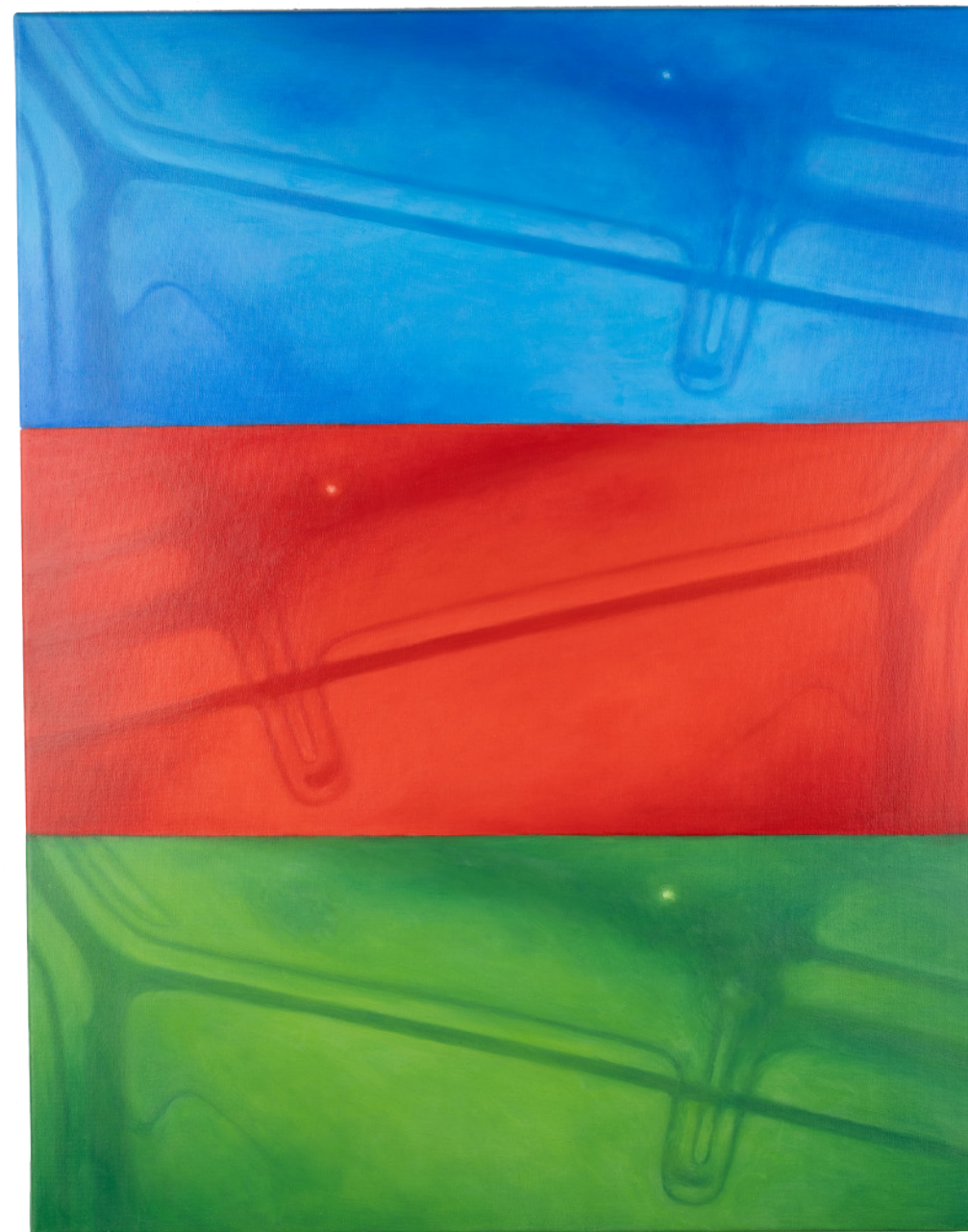
Do powstania obrazu bezpośrednio zainspirowało mnie wydarzenie zorganizowane w Instytucie. Wygłoszone wykłady oraz zwiedzanie laboratoriów pozwoliły mi na zanurzenie się w fascynującym świecie biologii doświadczalnej.

To znalezienie się w przestrzeni, której rytm pracy dyktowany jest sztywnymi danymi, skłoniło mnie do stworzenia kompozycji zawierającej w sobie ten osobliwy, tak wcześniej odległy dla mnie nastrój pełen odrealnionego światła i niespotykanych form specjalistycznego sprzętu.

Obraz stanowi próbę połączenia malarskiej ekspresji z naukową precyzją badań.

Wzorowałam się na zdjęciu wykonanym podczas zwiedzania Pracowni Obrazowania Struktury i Funkcji Tkankowych.

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
i Instytut Biologii Doświadczalnej
im. Marcelego Nenckiego PAN



Obrazowanie:
sztuka i nauka
w odkrywaniu
niewidzialnego

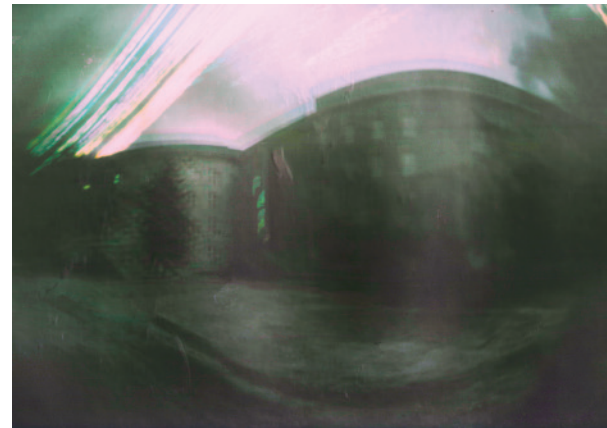
Oskar Wiater

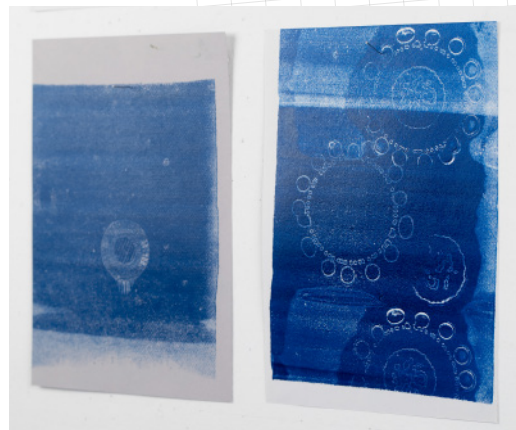
Instytut Biologii Doświadczalnej
2025, cykl druków cyfrowych
na podstawie solarigrafii
każdy 21 × 29,7 cm

Myślą przewodnią prezentowanej realizacji stało się poszukiwanie cech wspólnych dla świata nauki i świata artystycznego. Odnalazłem je, korzystając z opatentowanej na początku XXI wieku techniki fotografii, ponieważ wymaga ona tego, co jest niezbędne w pracy naukowca: cierpliwości i niepewności.

Solarigrafia to technika negatywowa, której efektem jest otrzymanie zdjęcia z wyraźnymi śladami wędrówki słońca na nieboskłonie. Wykonanie takiej fotografii wymaga wielu dni, a nawet lat, naświetlania. Kamera wykorzystywana do tej techniki to najprostszej konstrukcji camera obscura, która jako materiał światłoczuły wykorzystuje papier negatywowy.

Fotografie zostały wykonane w przestrzeniach Instytutu Biologii Doświadczalnej im. Marcelego Nenckiego PAN.





Magdalena Zielińska

Bez tytułu

2025, linoryt na papierze
8 kartek o wymiarach 20,9 x 29,5 cm

2025, linoryt na pleksi, 5 pleksi
wymiary różne

2025, PLA, druk 3D, 38 elementów

Na kartkach oraz pleksi odbite zostały błędy form powstałych w czasie druku 3D. Chciałam pokazać, jak techniczność maszyny wymyślonej przez człowieka wybiera organiczne formy w sytuacji losowości. Cały proces niezwykle mnie zafascynował, dlatego postanowiłam dać mu żyć swoim życiem na papierze oraz pleksi, aby opowiadał własną historię.

Rzeźba kontynuuje myśl zawartą w serii linorytów. W tym przypadku już celowo powieliłam błąd drukarki na różnych poziomach wysokości. Praca, będąca hybrydą pomiędzy zimną technologią a miękką organicznością obserwowaną w przyrodzie, zaczyna mnożyć się i rosnąć. Intryguje mnie to, że rzeczy na pozór przeciwstawne i dalekie sobie mogą przeplatać się i współlistnieć.



Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
i Instytut Biologii Doświadczalnej
im. Marcelego Nenckiego PAN



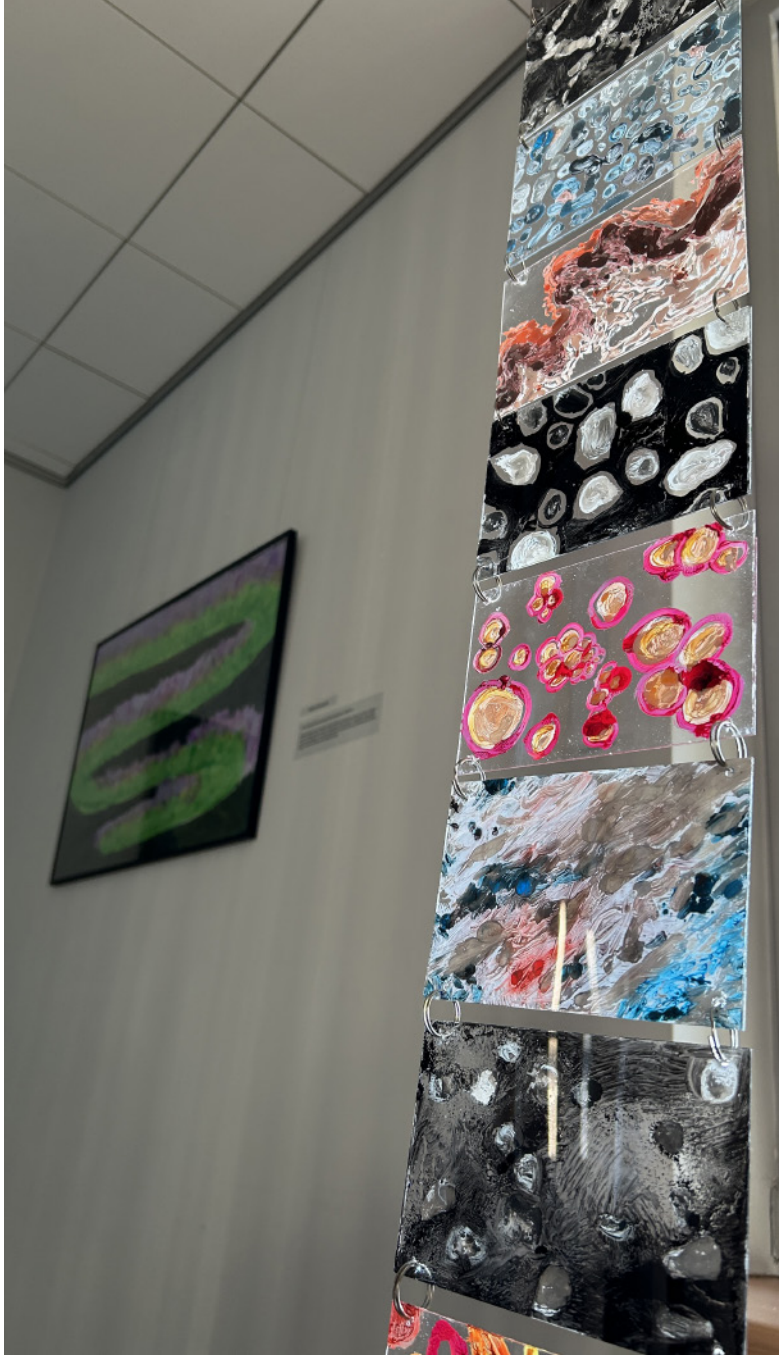
Obrazowanie:
sztuka i nauka
w odkrywaniu
niewidzialnego



fot. Katarzyna Dyjewska



fot. Katarzyna Dyjewska



fot. Katarzyna Dyjewska



fot. Katarzyna Dyjewska

Obrazowanie:
sztuka i nauka
w odkrywaniu
niewidzialnego

BIO-mikroplener

25 października 2025 roku na Wydziale Grafiki ASP w Warszawie odbył się BIO-mikroplener, **czyli skierowane do licealistów warsztaty**, w których wzięło udział 30 osób z klasy 1c o profilu biologiczno-chemicznym ze stołecznego XIII Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. płk. Leopolda Lisa-Kuli.

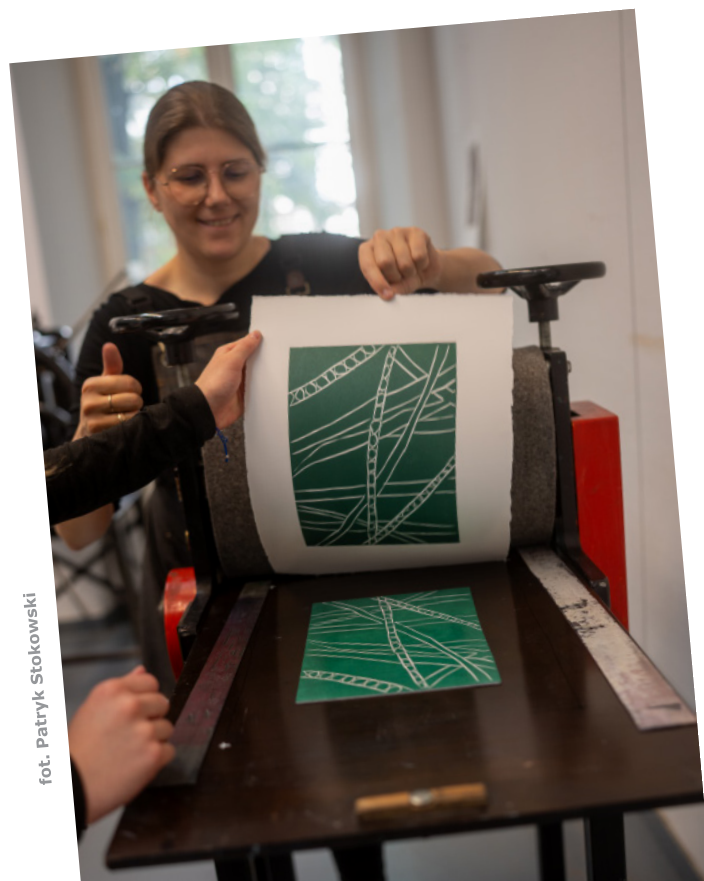


foto. Patryk Stokowski

foto. Patryk Stokowski



Obrazowanie:
sztuka i nauka
w odkrywaniu
niewidzialnego



fot. Dorota Dymkowska



fot. Patryk Stokowski



Warsztaty rozpoczęły się od dwóch wykładów

Czy nauka może inspirować artystów?

dr Kinga Szydłowska

Instytut Biologii Doświadczalnej im. Marceliego Nenckiego PAN

Jak identyfikujemy pigmenty?

dr Anna Zatorska

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie



fot. Patryk Stokowski

Obrazowanie:
sztuka i nauka
w odkrywaniu
niewidzialnego

dr Anna Zatorska

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie

Czy w dawnych obrazach można odnaleźć minerały? Jak współczesna mikrochemia pozwala badać pigmenty sprzed setek lat? I co wspólnego ma struktura komórek nerwowych z artystyczną interpretacją obrazu? Te pytania stały się punktem wyjścia do wykładów towarzyszących BIO-mikroplenerowi.

Podczas dwóch wykładów uczniowie poznali metody identyfikowania minerałów obecnych w historycznych farbach malarskich oraz dowiedzieli się, w jaki sposób analiza składu chemicznego pigmentów pozwala lepiej zrozumieć warsztat dawnych artystów, procesy starzenia się materiałów oraz współczesne metody konserwacji dzieł sztuki. Obrazy mikroskopowe ujawniały niewidoczne gołym okiem struktury barwników, kryształów i warstw malarskich, ukazując dzieła sztuki jako złożone obiekty materialne.

Drugi wykład zaprosił uczestników do świata komórek nerwowych, przybliżył budowę i funkcjonowanie neuronów, metody ich obrazowania oraz znaczenie struktur mikroskopowych dla działania mózgu. Zestawienie naukowych obrazów neuronów z estetyką form abstrakcyjnych stało się punktem wyjścia do refleksji nad relacją pomiędzy obrazem tworzonym przez naukę a artystyczną interpretacją rzeczywistości.

Istotnym elementem spotkania była bogata warstwa wizualna – podczas prezentacji pokazano blisko osiemdziesiąt obrazów mikroskopowych, przedstawiających struktury pigmentów, minerałów oraz komórek nerwowych. Różnorodność form widocznych w powiększeniach stała się dla uczestników bezpośrednim źródłem inspiracji.

Zaprezentowane materiały wizualne znalazły swoje rozwinięcie w części warsztatowej BIO-mikropleneru. Zainspirowani obrazami mikroświatów licealiści realizowali autorskie prace w technikach linorytu i sitodruku, przekładając naukową obserwację na język grafiki warsztatowej.

BIO-mikroplener pokazał, że nauka i sztuka wzajemnie się przenikają i inspirują, a proces badawczy może stać się punktem wyjścia do działań twórczych.



fol. Patryk Stokowski



Obrazowanie:
sztuka i nauka
w odkrywaniu
niewidzialnego



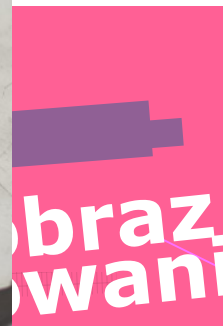
fot. Patryk Stokowski

Warsztaty z linorytu

prowadząca
mgr Karolina Zimna-Stelmaszewska



fot. Patryk Stokowski



SZU KA i

Obrazowanie:
sztuka i nauka
w odkrywaniu
niewidzialnego

51



fot. Patryk Stokowski

Warsztaty z sitodruku

prowadzący
dr hab. Kamil Zaleski

obraz
wariacji
SZUKA
KA i
NA TE
UKA
W
OD KRY
WA
NIU
DZIAŁ
NIE
WI
DZIAŁ
NEGO
NEGO

Obrazowanie:
sztuka i nauka
w odkrywaniu
niewidzialnego



Oskar
Wiater

z cyklu
Instytut Biologii Doświadczalnej
2025, druk cyfrowy
na podstawie solarigrafii
21 × 29,7 cm



